

Yëkkuö kit Pablo tö Galacia wakpa a Gálatas

Pablo tö yëkkuö i' kit Jesús mik erblökwakpa tso' ká kiè Galacia e' shua ká wa'ñe e'pa a ikimoie. Iekkëta ie'pa kos e' kè dör Israel aleripa. E' kuëki kam ie'pa erblö Jesús mik etä ie'pa kè tö Moisés ttè dalöiëno e' dalöie. Mik Pablo dë'rö Jesús tté buaë kkachök ie'pa a etä ie' tö ie'pa a iché tö kè se' tsatkërpa Moisés ttè dalöiëno e' dalöie wa.

Erë mik ie' mineane etä Israel aleripa shua pë' demi e' ò tö ie'pa dör Jesús mik erblökwakpa. E'pa tö ie'pa wöbla'weke sulu ikitöwoie. Ie'pa tö iché tö se' kè tsatkërpa Jesús mik erblè e' è wa. E' kuëki ñies se' kawöta Moisés ttè dalöiök. Ì sulu e' wöklö'woie Pablo tö yëkkuö i' kit. Jesús mik erblökwakpa tö s'wöbla'uk kache tté wa, e'pa ki'wa buaë, e' kuëki Pablo tö yëkkuö i' kit as ie'pa tso' ttsë'ka iyöki ena ie'pa shulir er bua' wa. S'wöbla'uk kache tté wa e'pa tö icheke tö Pablo kè dör Jesús tteköl chökle ie' kè wa Moisés tté e' dalöiëne e' kuëki.

Pablo tö iché Jesús mik erblökwakpa a tö Jesús wák tö ie' klöq' kanëblök ittekölie. Ñies ie' tö iché tö Jesús mik erblè e' è wa Skököl tö se' klö'wëmi wes pë' buaë yësyësë es. Kè dör Moisés ttè dalöie wa Skököl tö se' tsatkeke. E' skéie ie' er buaë ché se' a e' wa ie' tö se' tsatkeke senöie ie' a iWiköl wa. E' kkacheke Pablo tö yëkkuö i' ki.

Shke'wè

¹ Ye' dör Pablo. Ye' dör Jesús ttekölpa tsá, e'pa eköl. Ye' kè kine s'ditsö wa ñies ye' kè patkëne s'ditsö wa. E' skéie Skököl dör S'yé tö Jesús shkeo'kane, e' ena Jesucristo, e'pa

tö ye' patkë' ie' tté buaë pakök. ² Ye' tso' yëkkuö i' shtök Skëkëpa Jesús icha erule erule kōs tso' Galacia e'pa a. Ye' ena s'yamipa kōs tso' ye' ta íe, e'pa tö a' kōs shke'wémi. ³ Skëköl dör S'yé ena Skëkëpa Jesucristo, as e'pa er buaë chò ena sene bèrè mù a' a. ⁴ Jesucristo e' me'ttsa ttèwa se' nuì skéie wēs Skëköl dör S'yé e' kī ikiane es. E' o' ie' tö se' yottsā sene sulu kōs tso' ká i' a e' ulà a. ⁵ ¡Je' kīkōkāsō kekraë! Es idir.

Jesús tté buaë, e' dör etkëme

⁶ Ye' tö a' me'at, e' itökī bet ta, Skëköl olo'yé a' tö. Ie' tö se' klöo'bak. Ie' er buaë ché taië se' a Cristo batamik. Erë ie' olo'yé a' tö. E' skéie a' tso'ne tté kuā'kī klö'uk. E' tö ye' tkiwéwa erīawéka taië. Wēlepa tö icheke tö tté e' dör Jesús tté buaë, ⁷ erë e' kè dör es. Jesús tté buaë moki, e' dör etkëme. Pè' wēlepa de a' wökir a ká chōukwa tté kuā'kī wa. Ie'pa tö Cristo tté buaë, e' kī kuōtkéka. Es ie'pa tö ie' tté buaë moki e' shkūlī'wēke. ⁸ Erë ye' tö a' a ichè tö yi tö tté kuā'kī pakeke a' a Jesús ttéie, kè dör wēs sa' tö a' a ipaka' kuaë es, e' ta as ese wák kichatër. Kè ye' tkine tö ye' wák alè tö ipakè ö Skëköl biyöchökwak wēle datse ká jai a, ese tö tté kuā'kī pakè a' a, as esepa kichatër. ⁹ Ye' tö a' a iskà chène: Yi tö tté kuā'kī paké a' a Jesús ttéie, kè dör ie' tté buaë paka' sa' tö a' a e', kè dör tté klöo' a' tö kewe e', e' ta as ese wák kichatër. ¹⁰ ¿Ima a' ibikeitsè? Ye' ttöke es, ¿e' wa ye' atak buaë Skëköl ta ö s'ditsö ta? Ye' mú atak buaë s'ditsö ta, e'ma ye' kè dör Cristo kanè méso moki.

Jesús tté buaë, e' kè dë'bitu s'ditsö wa

¹¹ A yamipa, a' wa ijchenú tö Jesús tté buaë pakekeyö, e' kè dë'bitu s'ditsö wa. ¹² Tté e' kè yène yi wa ye' a, kè yi wa ye' wöblane iwa, e' skéie Jesucristo wák tö ikkayë ye' a.

¹³ Wēs ye' bak senuk judiowak ttè dikia, e' ttsëule a' wā buaë. Ye' bak Skëköl icha e'pa we'ikök siarë töiök kësik wa. Ye' éna ie'pa ewakwa sēraa. ¹⁴ Mik ye' bak judiowak ttè dikia, eta ye' tö sa' yépa bak e' ser kos iüté buaë yësyësë, iwakpa bak kos ye' ta e' këska', e'pa taië tsata. ¹⁵⁻¹⁶ Erë Skëköl er buaë ché ye' a taië, e' kueki ie' tö ye' shukitbak iwák a, kam ye' kur e' yöki. Ie' tö ye' klöo'bak kanëblök ie' a. Mik ie' éna ilà kkachak ye' a, eta ie' tö ye' a ikkaché as ye' tö ilà tté buaë e' pakò pë' kè dör judiowak esepa a. Mik ie' tö ilà kkaché ye' a, eta ye' kè dë' s'ditsö ska' e' yuök. ¹⁷ Ñies ye' kè dë' Jerusalén, wēpa dör Jesús ttekölpa tsá ye' yöki kewe, e'pa ska' e' yuök ie'pa ttè wa. E' skéie bet ye' mía Arabia, e' ukuöki ta ye' dene Damasco.

¹⁸ Dwas de mañal, e' ukuöki ta ye' mía Jerusalén Pedro, kè suule ye' wā, e' sauk. Erë kè ye' sene ie' ska' ká taië, domingo bötö è. ¹⁹ Ñies Santiago dör Skëképa Jesús ël, e' suýö. Erë kè ye' wā Jesús ttekölpa tsá, e'pa malepa sune. ²⁰ Moki ye' tö a' a ichè Skëköl wörki tö ì shtekeyö yëkkuö i' ki, e' dör moki.

²¹ E' ukuöki ta ye' mía bánet Siria ena Cilicia. ²² E' kéwö ska' ta Cristo icha erule erule tso' Judea, e'pa wā ye' tté jcher, erë ie'pa kè wā ye' suule. ²³ Ie'pa tö ittésé: “Pablo bak se' we'ikök, ttè mik se' erblöke e' olo'yakwā ie' éna, erë i'ñe ta ie' tso'ne ipakök.” ²⁴ E' kueki ie'pa tö Skëköl kikéka taië ye' kueki.

2

¹ Dwas de dabom eyök kí tkël (14), e' ukuöki ta ye' skà míane Bernabé ta Jerusalén. Ñies Tito mía ye' ta. ² Skëköl tö ye' a ikkayë' tö ye' kawötā shkök Jerusalén ttök Skëképa Jesús icha kos e'pa wökirpa ta, e' kueki ye' mía.

Se' ulitane wá ie'pa suule tö ie'pa dör se' wökirpa. Mik ye' de Jerusalén, etá ttè buaë pakekeyö pè' kè dör judiowak esepa a, e' wa pakéneyö se' wökirpa ulitane e'pa è a b́anet isuõie tö iyène ö kè iyène. Ye' kè kḷ ikiane tö yi tö ichè tö Jesús kanè kḷõs o'bituyö, e' dör é.

³ Ie'pa tö iché tö ttè pakekeyö, e' dör buaë yësyësè, kè ì skà kianeia. Tito mirwá ye' tá, e' dör griegowak, e' kuëkḷ ie' tottola kè kkuölit tëule tsir wës judiowak wöblar es. Erè ie'pa kè wá ie' kàne itóttola kkuölit tók tsir. ⁴ Erè pè' welepa tso' ee e' chò tö ie'pa dör Jesús mik erblökwakpa, erè kè idör es. Ie'pa kè ichópa tö Tito tottola kawóta kkuölit tèe tsir, e'ma s'wökirpa kè wá ì yène. Pè' esepa tso' se' shuá se' weblök bër tö wës se' ser buaë, ttsè'r buaë Cristo Jesús ttè a. Ie'pa a tá kè idör buaë tö kè se' tö judiowak ttè dalöiëno e' iütèia. Ie'pa kḷ ikiane tö se' klörwáne ttè ñe' ulà a. ⁵ Sa' kḷ ikiane tö Jesús tté buaë mokḷe, e' è klö'ù a' tö kekraë. E' kuëkḷ sa' kè wá ie'pa ttè iütène yës.

⁶ Se' wökirpa kièsö skékëpa tajë, e'pa iché tö ttè pakekeyö e' dör buaë. Ie'pa kè wá ikḷ kuótkëne yës. (Skéköl a tá se' ulitane dör ñies ème, e' kuëkḷ é yò ichè tö ie'pa dör kékëpa tajë ö kè idör es, e' kè kḷ ye' tkine.) ⁷ Ie'pa éna iáne tö Skéköl tö kanè me'at ye' ulà a Jesús tté buaë pakök, pè' kè dör judiowak, esepa a, wës ie' tö kanè me'at Pedro ulà a ipakök judiowak a es. ⁸ Skéköl tö Pedro patkè' Jesús tté buaë pakök judiowak a, e' è tö ye' patkè' ipakök pè' kè dör judiowak esepa a. ⁹ Santiago ena Pedro ena Juan, e'pa suule se' ulitane wá tö ie'pa dör se' wökirpa kibiie. Ie'pa éna iáne tö Skéköl er buaë yè' ye' a kanè i' wa. E' kuëkḷ ie'pa ulà mé ye' a ena Bernabé a iwà kkachõie tö ie'pa tö sa' klö'wé ie'pa kíie. Ie'pa éna iáne tö Skéköl tö

sa' patkë' Jesús tté buaë pakök pë' kè dör judiowak esepa a, erë ie'pa patkë'itò ipakök judiowak a. Es buaë idir ie'pa a. ¹⁰ Ýi etkè kié ie'pa tò sa' a, e' dör tò s'yamipa siarëpa serke Jerusalén, esepa kimè sa' tò. E' wawekeyö kekraë er bua' wa.

Pedro uñé Pablo tö Antioquía

¹¹⁻¹² Erë e' ukuökì ta mik Pedro demi Antioquía sa' pakök, eta kewe ie' chköke buaë Jesús mik erblökwakpa kè dör judiowak, esepa ta. Erë s'yamipa dör judiowak datse Jerusalén, patkë' Santiago tò, e'pa de. E'pa tò iklö'wé tò s'yamipa kè dör judiowak, esepa kawöta itóttola kkuölit tök tsir. Nies ie'pa tò iklö'wé tò esepa kawöta senuk wes judiowak ser es. Pedro suane ie'pa yöki, e' kueki mik ie'pa de, eta ie' e' batséttsa wépa kè dör judiowak, esepa yöki. Ie' kè chköia ie'pa ta ñita. ¹³ Nies judiowak malepa tò Pedro e' a' ñe' es, e' wambléñak dò Bernabéé. ¹⁴ E' kueki, mik ye' isué tò Pedro kè ku' iwà iütök yësyësë wes Jesús tté buaë mokì tò ichè es, eta ye' tò ie' a iché sulitane kukua: “Be' tso' e' ök. Be' dör judiowak, erë be' kè serku' wes judiowak ser es. ¿Íók be' tò, pë' kè dör judiowak, esepa keke senuk wes judiowak ser es? ¹⁵ Se' böi dör judiowak se' ditséwö wa. Se' kè dör pë' sulusipa kè tò Skököl dalöiè esepa. ¹⁶ Erë se' wa ijcher tò Skököl kè tò se' klö'wëpa wes pë' buaë yësyësë es, Moisés tté dalöiëno e' iütësö e' batamik. Se' wa ijcher tò se' erblé Jesús Cristo mik, e' kueki ie' tò se' klö'wé wes pë' buaë yësyësë es. Ie' ichè tò ie' kè tò se' klö'wëpa wes pë' buaë yësyësë es, tté dalöiëno e' iütësö e' batamik. E' kueki se' böi erblétke Jesús Cristo mik as Skököl tò se' klö'ü wes pë' buaë yësyësë es. E' kè dör tò Moisés tté dalöiëno, e' iütësö buaë e' batamik.” Es ye' tò iché Pedro a.

¹⁷ E' ukuöki ta ye' tö ie'pa ulitane a iché: “Se' erblöke Cristo mik, e' batamik Skököl tö se' klöo' wes pë' buaë yësyësë es, e' wà paneke se' tö. Es se' kè erblöku'ia Moisés ttè dalöiëno e' mik. E' kueki judiowak tö se' chëmi tö se' dör ì sulu wamblökwakpa wes pë' kè dör judiowak es. E' kueki ¿sö ichëmi tö Cristo tö se' ké ì sulu wamblök? Au, kè idör es. ¹⁸ Se' éna iane tö Skököl kè tö se' tsatkepa ttè dalöiëno e' batamik. E' kueki se' kè erblëneia ttè e' mik e' tsatkoie. Erë se' erbléne ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie, e' ta e' je' tö se' a ikkacheraë tö moki se' dör ì sulu wamblökwakpa, se' kè a iwà iutënuke sëraa e' kueki. ¹⁹ Mik ye' bak erblök Moisés ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie, eta ye' éna iane tö ye' kè a ttè e' iutënuke yësyësë wes s'kawöta iiutök es. E' kueki ye' éna iane tö nuì tso' ye' ki, e' ki Skököl tö ye' kichaterattsä. E' kueki i'ñe ta ye' kè erblöia ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie. Ye' a ta e' dör wes ye' du'wa ttè dalöiëno e' yöki es. I'ñe ta ye' erblöke Cristo è mik as ye' ser yësyësë Skököl a. Cristo köte'wa krus mik ye' skéie ye' nuì patuoie, ²⁰ e' kueki e' dör wes ye' köte'wa ie' ta krus mik es. I'ñe ta e' dör wes kè ye' serku'ia es, erë Cristo serke ye' er a iWiköl wa. Ie' tö ye' dalëritsé, ie' e' mettsä ttëwa ye' skéie. E' è mik ye' erblöke, e' mik ye' serke ká i' ki. ²¹ Es Skököl er buaë ché ye' a, e' kè watepa ye' tö yës. Erë sene yësyësë mú dò se' ulä a ttè dalöiëno e' iutë wa, e' ma e' wà kiane chë tö Cristo köte'wa éme, kè wà ta'.” Es ye' tö iché Jesús mik erblökwakpa tso' Antioquia, e'pa a.

3

Skököl tö iWiköl mé se' a, se' erblö Jesucristo mik, e' batamik

¹ ¿A Galacia wakpa, wësua a' kè kabikeitsöta! ¿Yi alibché a' ki, e' tö a' wöliwéka taië es? Jesucristo köte'wa

krus mik se' skéie, e' tté wa sa' tö a' wöbلاق' buaë yësyësë, e' wà ane buaë a' éna kuaë. Eta ¿wes ttè e' olo'yakne a' éna? ² I' chakeke ye' tö a' a, e' iutó: ¿Ì batamik Skëköl Wiköl dë' a' kî? ¿E' dör Moisés ttè dalöiëno e' iuté a' tö e' batamik? Au, kè idör es. Ie' dë' a' kî mik a' tö Jesucristo tté buaë e' ttsë' ta a' erblë' imik eta. ³ ¿A' kè kabikeitsöta! Kuaë Skëköl tö se' yué ie' ala'rie iWiköl wa, erë ¿wes a' tö ibikeitsë i'ñe ta' tö se' kawöta Moisés ttè dalöiëno e' iutök se' wákpa diché wa as se' at buaë yësyësë ie' wöa? ⁴ Es idör, e' ta éme se' weine tajë Jesús tté buaë kueki. ¿Ayëcha, e' kè weinewa éme! ⁵ Ye' tö iskà chakéne a' a: ¿Skëköl tö iWiköl me' se' a, ñies ì kè or yi a ese o'itö a' shua, e' dör Moisés ttè dalöiëno e' iutësö, e' batamik? Au, kè idör es. E' kos o' Skëköl tö, se' tö Jesucristo tté buaë e' ttsë' ta se' erblë' imik e' kueki.

Abraham erblë Skëköl mik, e' kueki Skëköl tö ie' klö'wé wes pë' buaë yësyësë es

⁶ Es ibak ñies sa' yé bak kiè Abraham e' ta. Skëköl yëkkuö tö ichë: Abraham erblë Skëköl mik, e' kueki iklö'wéitö wes pë' buaë yësyësë es. ⁷ E' kueki a' wa ijchenú tö wépa erblö Skëköl mik, esepa dör Abraham aleripa chók. ⁸ Ká iaiaë Skëköl ibikeitsbak tö mik pë' kè dör judiowak, esepa erblë ie' mik, eta ie' tö ie'pa klö'weraë wes pë' buaë yësyësë es. E' kueki ttè buaë e' tso' kitule ie' yëkkuö kî wé ie' tö iyë' Abraham a i' es: "Be' batamik ye' er buaë chöraë ká ulitane wakpa a."* ⁹ Es se' isué tö wépa kos erblöke ie' mik wes Abraham es, esepa kos a ie' er buaë chöraë wes ie' er buaë yë' Abraham a es. Esepa è a ie' er buaë chöraë.

* 3:8 Génesis 12.3

¹⁰ Skéköl yékkuö tö ichè i' es: “Wépa kè tö ì kos tso' kitule ttè dalöiëno yékkuö k_i e' wà dalöieku' yësyësë, esepa kos kichateraë Skéköl tö.”[†] Erè kè yi tö iwà iutepa es, e' kuek_i se' wà ijcher tö wépa erblé ttè dalöiëno mik e' tsatkoie, esepa kos kichateraëitö. ¹¹ Nies ie' yékkuö tö ichè i' es: “Yi dör yësyësë ierblö Skéköl mik e' batamik, ese serdaë.”[‡] Es se' wà ijcher tö kè yi tsatkënuq Moisés ttè dalöiëno iutè wa. ¹² Nies Skéköl yékkuö tö ichè i' es: “Yi tö ttè dalöiëno e' dalöié yësyësë seraä, ese ser michoë ttè e' wa.”[§] Ttè e' tö se' a ikkachè tö ttè dalöiëno, e' tö se' ké idalöiök seraä. Erè se' erblö Cristo mik, e' kè dör es, e' k_i erblè è kiane ie' mik. E' kuek_i ttè e' kè shutunukka Moisés ttè dalöiëno e' wa, e' dör ttè kua'k_i e' kuek_i.

¹³ Skéköl yékkuö tö ichè: “Yi ttéwà kichatkëule kal mik, e' wa iwënewà tö ese kichatéttsa Skéköl tö.”^{*} Es Cristo kötewà krus mik, e' wà kiane chè tö ikichatéttsa Skéköl tö. Erè ikichatënettsa se' skéie, Skéköl ttè dalöiëno e' dalösewéwasö e' nu_i k_i. Es Cristo tö se' yé'ttsa se' nu_i ulà a. ¹⁴ Es ibak ie' ta as Skéköl kablè' er buaë chök Abraham a, e' wà dò nies pè' kè dör judiowak esepa ulà a Cristo Jesús batamik. E' dör tö Skéköl kablè' iWiköl muk se' a, se' erblö Cristo mik, e' batamik.

Skéköl er buaë ché se' a, e' kè dè' ttè dalöiëno e' batamik

¹⁵ A yamipa, se' a ta mik se' tö se' ttè mé ñi a, e' shtésö yékkuö k_i ta s'kiè shtésö ik_i, etä ttè e' kè maneorpattsane yës, kè ik_i kuötkërpakajä yës. ¹⁶ Es ì uk Skéköl kablè' Abraham a ena ileri eköl a, e' dör. Skéköl yékkuö tö Abraham ditséwö eköl è e' cheke, kè dör seraä. Abraham ditséwö chekeitö e' dör Cristo. ¹⁷ Ì chök ye' tso' e' dör i':

[†] 3:10 Deuteronomio 27.26 [‡] 3:11 Habacuc 2.4 [§] 3:12 Levítico 18.5

^{*} 3:13 Deuteronomio 21.23

Skéköl tö ittè me'tke Abraham a ta ikkachéitö ia tö moki iwaweraëitö. E' ukuöki ta duas tka döka cien tkëyök kí dabom mañayök (430) ta ie' tö ittè dalöiëno me' Moisés a as Israel aleripa tö idalöiö. E' wa isuésö tö ttè mène Abraham a, e' mène ia kewe, ttè dalöiëno mène Moisés a e' yöki. E' kuëki ttè dalöiëno mène Moisés a, e' kè a i uk Skéköl kablë' Abraham a, e' wöitukwa. ¹⁸ I uk Skéköl kablë' se' a, e' wà döpa se' ulà a, Moisés ttè dalöiëno e' iütésö e' batamik, e'ma e' kè dë'ttsa se' a wes i kablëule es. Erë Skéköl kablë' Abraham a imuk éme.

¹⁹ E' dör es, e' ta i kuëki Skéköl tö ittè dalöiëno me' Israel aleripa a? Ie' kablë' Abraham a, e' ukuöki ta ittè dalöiëno méitö ie'pa a i sulu wamblekerakitö, e' wà kkachoie dö mik Abraham aleri eköl yöne ie' a, e' de eta, e' dör Cristo. Ttè dalöiëno e' me' Skéköl biyöchökwakpa tö Israel aleripa a Moisés dör itteköl e' wa. ²⁰ Erë Skéköl wák kablë' Abraham a, e' kè dör itteköl wele wa. E' kuëki se' wa ijcher tö ttè e' dör kibiie, ttè dalöiëno mène Moisés a e' tsata.

ji kuëki Skéköl tö ittè dalöiëno me' Israel aleripa a?

²¹ E' dör es, e' ta je' wà kiane chè tö ttè dalöiëno, e' kè ñi sini'kune Skéköl kablë' Abraham a e' ta? jAu, kè idör es! Ttè dalöiëno tö sene michoë múpa se' a, e'ma se' dömi buaë yösyësö Skéköl wörki ttè ñe' dalöiësö e' wa. ²² Erë e' kè dör es. Skéköl yëkkuö tö ichè tö s'ditsö kos klöulewa sene sulu ulà a, kè se' a e' tsatkë nuk. E' dör es as Skéköl kablë', e' wà dö se' ulà a, se' erblö Jesucristo mik e' wa.

²³ Kam Cristo döbitu s'tsatakök se' erblö ie' mik e' wa, e' yöki se' bak klöulewa ttè dalöiëno dikia wes s'wötëwa s'wöto wé a es. Erë se' kè a e' yënuksa ttè e' dikia dö mik Cristo dë'bitu ikkachök se' a tö s'kawötä erblök ie' mik e'

tsatkoie et̩a. ²⁴ Ñies ichèmisö t̩ö Skëköl t̩ö se' méw̩a t̩tè dalöiëno dik̩iã s'kkö'noie d̩ò mik Cristo de et̩a. E' dör w̩es alà yé t̩ö yi yulè ilà kkö'noie es. Skëköl t̩ö iwé es as ie' t̩ö se' klö'ù w̩es p̩e' buaë yësyësë es, se' erblò Cristo mik e' wa. ²⁵ I'ñe t̩a se' erblò Jesucristo t̩tè buaë e' mik, e' kuëk̩i t̩tè dalöiëno k̩è ku'ia se' kkö'nuk w̩es alà kkö'nukwak es. ²⁶ A' k̩os dör Skëköl ala'r, a' erblé Cristo Jesús mik e' wa. ²⁷ A' wépa k̩os wösune iwà kkachoie t̩ö a' erblé Cristo mik, esepa k̩i Cristo ser iëne w̩es se' datsi' iò es. E' kuëk̩i a' serke buaë w̩es Cristo ser es. ²⁸ Se' k̩os batsulew̩a Cristo Jesús mik, e' kuëk̩i se' dör w̩es wák eköl è es. E' kuëk̩i se' dör judiowak ö se' k̩è dör es, se' klöulew̩a kanè mésoie ö se' k̩è dör es, se' dör wëm ö se' dör alaköl, e' k̩è d̩e' w̩es Skëköl a. ²⁹ Se' dör Cristo icha, e' t̩a se' dör Abraham aleripa chók. Ñies ì uk Skëköl kablè Abraham a e' wà döraë se' ulà a.

4

Se' k̩è ku'ia Moisés t̩tè dalöiëno e' dik̩iã

¹⁻² Ye' t̩ö ikleeke a' a t̩tè i' wa: Ichösö t̩ö p̩e' eköl dör inuköl blu' tajè e' blënewa. Ie' íyi k̩os méatit̩ö ilà ulà a. Erè ie' alà iã tsirlala, k̩è a ikaneonuk. E' kuëk̩i o'ka tso'ne ie' kkö'nuk, ie' wëttsuk. Ie' kawõt̩a ie'pa t̩tè iutök d̩ò mik wëkkè iyé t̩ö ikéwö me'at ekkè. Eré ie' dör iyé blënewa e' dali k̩os e' wák, erè kam ikéwö d̩ò e' yöki ie' dör w̩es s'klöulew̩a kanè mésoie tso' iu a es. Erè mik iyé blënewa e' t̩ö ikéwö me'at e' deka, et̩a iyé dali k̩os döraë iulà a. ³ E' sù sa' judiowak bak w̩es alala ñe' es. Kam Skëköl t̩ö ilà patkò e' yöki sa' bakia klöulew̩a t̩tè èse tso' k̩a i' a ese dik̩iã idalöiök. ⁴ Erè mik kawö bikeitsitö e' de, et̩a ie' t̩ö ilà patké k̩a i' k̩i, e' kune' s'ditsöie sene' Moisés t̩tè dalöiëno e' dik̩iã. ⁵ Ilà debit̩u sa' bak klöulew̩a t̩tè e' ulà a, e'pa yöktsa

as sa' dõ Skëköl ala'rie. ⁶ A' erblé Cristo mik, e' kueki a' dör Skëköl ala'r ñies wës sa' es. E' kueki ie' tõi ilà Wiköl patké senuk se' er a, e' wa se' kköchöke buaë Skëköl ska', ie' wa se' tõi icheke buaë Skëköl a: “¡A yéwöla!” ⁷ Es se' kè ku'ia wës s'klöulewá kanè mésoie es. E' skéie se' detke Skëköl ala'rie, e' kueki ì kôs tso' ie' wá e' dör se' icha ñies.

⁸ Kenet tã a' kè e' batsötã ie' mik, e' kéwö ska' tã a' bak klöulewá skëkölpa dalöiök a' bak esepa ulà a. Ñermata ie'pa kè dör Skëköl ichökke e'. ⁹ Erë ì'ñe tã a' bàtse buaë Skëköl chók e' mik —ö ichèmisö bua'ie tõi ie' bàtse buaë a' mik— ¿wës ì'ñe tã a' e' maktsane ttè èse kôs e' ane? Ttè ekkëpa kè a se' tsatkë nuk. Ttè e' kè dör iie bua' se' a. Kè se' senukne ttè ese dikia. ¹⁰ Judiowak tõi idiwö tkö'weke, isi'wö tkö'weke, ikéwö tkö'weke ñies iduéswo tkö'weke. ¿Jók se' tõi e' wakaneweke es? ¹¹ Ye' suane dö' kanè kôs wéyö a' shuá, e' weirwa é.

Kenet tã Galacia wakpa tõi Pablo kiéwá buaë

¹² A yamipa, ye' dör judiowak erë ye' kè serku'ia judiowak ttè dikia. ¿Wës ì'ñe tã a' e' tiakwá ttè e' dikia? E' kè war a' tõi es. Ye' kköchö a' a tõi a' senu wës ye' es. Mik ye' bak a' ska' kuaë, etã a' kè wá ì sulu wamblène ye' tã. ¹³ Mik ye' tõi Jesús ttè buaë tsá paka' a' a, etã ye' kirirke taië, e' kueki ye' e' tséat a' ska'. ¹⁴ Ye' kirirke, e' dör darërë a' a, erë e' kueki a' kè wá ye' watënettsá. E' skéie a' tõi ye' sué buaë wës Skëköl biyöchökwak sué es. A' tõi ye' kiéwá buaë wës Cristo Jesús kiéwá a' tõi es. ¹⁵ A' ttsë'ne buaë ye' tã kuaë, ¿wës e' de ì'ñe tã? Ye' ichè tõi a' wák wöbla mú yërtsá a' a tkéwá ye' icha skéie, e'ma a' tõi io' es. Es a' kikékayö. ¹⁶ Erë ì'ñe tã wësua a' ye' sué a' bolökke, ttè moki chéyö a' a e' è kueki.

¹⁷ Pè' tso' a' wöbla'uk judiowak ttè wa, e'pa tö iché tö ie'pa k_i a' kiar taië, erë e' kè dör er bua' wa. Ie'pa k_i kiane tö a' tö sa' watòttsa ta es a' mi' ie'pa è ttè iutök. ¹⁸ Ie'pa tö a' saúpa, a' kimúpa er bua' wa mik ye' tso' a' ta ö ye' kè ku' a' ta, e'ma buaë idir ye' a. Erë ie'pa tso' a' wöbla'uk ttè kè dör moki ese wa. E' kueki ye' yöki isulune. ¹⁹ A ye' ala'r, ye' skà weirke taië a' dalërmik wes alaköl alà kurke weir es dò mik a' de senuk wes Cristo ser es eta. ²⁰ I' ta ye' mú dò a' ska' ttök bua'ie a' ta as a' isaù tö a' dalër taië ye' éna. Ì wambleke a' tö es, e' tö ye' tkiwéwa suawé taië.

Agar ena Sara, e' pakè

²¹ A' welepa senak judiowak ttè dikia, erë ì tso' kitule Moisés yëkkuö ki, je' jcher a' wa? ²² E' tö ichè tö Abraham ala'r böl. Eköl kune' alaköl kiè Agar, e' ta. E' kiè Ismael. Agar dör Abraham alaköl kiè Sara e' kanè méso toulettsa ese. Iëköl kune Sara ta. E' kiè Isaac. Sara kè dör yi kanè méso. ²³ Kanè méso ñe' alà kune' wes se' ësepa kur es. Erë Sara kè döta' alàè, e' alà kune' mik idetke kèkëpalatke eta, wes Skëköl kablè' Abraham a es. ²⁴⁻²⁵ E' tö ilè kleeke se' a. Alakölpa böl ñe' tö ttè mène böt e' wà chè. Agar bak kanè méso e' tö ttè dalöiëno mène Israel aleripa a Sináí kébata atë Arabia, e' wà chè. E' wà dör tö Israel aleripa erblé ttè dalöiëno e' mik e' tsatkoie. E' dör wes ie'pa tso' klöulewa ttè e' dikia wes kanè méso tso' klöulewa iwökir ulà a es. E' kueki wépa qos tso' klöulewa ttè dalöiëno e' ulà a, esepa dör wes Agar ala'r es. Ñies Sináí kébata, e' tö Jerusalén tso' ká i' k_i i' ñe ta e' wà chè. Eë judiowak serke. Ie'pa tso' klöulewa Moisés ttè dalöiëno dikia wes kanè méso es. ²⁶ Erë Sara alà kune' e' tö ttè mène Abraham a, e' wà chè. Se' kè ku' klöulewa Moisés ttè dikia, e' kueki se' dör wes

Sara alà es. Se' dör Jerusalén èt tso' ká jaì a e' wakpa. ²⁷ E' dör wes itso' kitule Skèköl yèkkuö k_i es, e' tō ichè i' es:

A alaköl, be' kè dōtā' alàè,

is alala kur, e' k_i alakölpa weir, e' kè ttsëule be' wā.

Erè be' dōraè alàè taië

tkòk_a alaköl dōtā' alàè e' tsātā.

E' kuek_i be' ttsé'nú buaë.

Be' anú taië ttsé'ne bua' wa.*

Es Skèköl yèkkuö tō ichè.

²⁸ A yamipa, se' dör wes Isaac es. Isaac kune' wes Skèköl kablè' Abraham a es. Es ñies se' erblé Cristo mik, esepa de Skèköl ala'rie wes ie' kablè' es. ²⁹ Agar alà kune' wes s'ditsö kur es, erè Isaac kune' Skèköl Wiköl batamik. E' kèwö ska' t_a Agar alà tō Isaac we'ik taië. E' sù i'ñe t_a wépa tso' klöulewā Moisés ttè dik_ia, esepa tso' se' dör Skèköl ala'r, esepa we'ikök. ³⁰ Erè Skèköl yèkkuö tō iché i' es: “Iyé ýi tso' mè alaköl kè dör kanè méso, e' alà a, e' kè kawö t_a' blatè alaköl dör kanè méso e' alà a. E' kuek_i iyuóshkar alàè.”† ³¹ E' kuek_i, a yamipa, se' kè dör wes alaköl dör kanè méso e' ala'r es. Se' dör wes alaköl kè dör kanè méso, e' ala'r es.

5

Se' yènetts_a ttè dalöiëno dik_ia

¹ Cristo tō se' ye'tts_a Moisés ttè dalöiëno e' yök_i as se' kè ku'ia klöulewā ttè e' ulà a. E' kuek_i se' e' tkòwā darèrè erblök Cristo è mik. Kè se' e' tiukwane ttè dalöiëno dik_ia wes s'klöulewā kanè mésoie es.

² A' tō ye' tto' ttsó. Ye' dör Pablo. Ye' wák tō ichè a' a tō a' wépa e' metts_a itóttola kkuölit tók tsir wes judiowak wöblar es e' tsatkoie, e' t_a Cristo kè tō a' kimepa yës. ³ Ye'

* 4:27 Isaías 54.1,2 † 4:30 Génesis 21.10

tö iskà chène wëpa ulitane e' mettsa itóttola kkuölit tök tsir, esepa a tö ie'pa kawöta Moisés ttè dalöiëno e' wà dalöiök seraa. ⁴ A' ulitane éna ttè dalöiëno, e' iutak as a' dö yësyësë Skëköl wöa, esepa kos e' batséttsa bānet Cristo yöki. Es Skëköl er buaë ché se' a Cristo batamik, e' watéttsa ie'pa tö seraa. ⁵ Erë se' erblöke Cristo mik, esepa wa ijcher Skëköl Wiköl wa tö ie' tö se' klö'weraë wes pë' buaë yësyësë es, se' erblé Cristo mik, e' batamik. E' wà panekesö ttsë'ne bua' wa. ⁶ Se' batsulewā Cristo Jesús mik, e' ta yi tottola kkuölit tëule tsir ö kè itëule e' kè ska' Skëköl tkine. Se' erblö Cristo è mik, e' tö se' ké ñi dalëritsök, e' dör ibua'ie.

⁷ Kuaë ta a' mir buaë. ¿Yi tö a' wöklö'wé as a' kè tö ttè moki iutö? ⁸ E' kè dör Skëköl tö se' klö'bak iwák a e'. ⁹ A' taië e'pa sulu'werawā ttè suluë elkela è tö wes pan wölöwoka elkela tö harinachka kos wölöwekëka es. ¹⁰ Erë ye' erblöke Skëképa Jesús mik tö a' kè mi'pa ttè sulu e' itöki. Wé tso' a' tsiriük ttè ese wa, e' we'ikera Skëköl tö. Kè ki ie' tkine tö yi idir.

¹¹ Erë a yamipa, ye' mú tso'ia ipakök tö wëpa kawöta itóttola kkuölit tök tsir, e'ma ¿i kueki judiowak tö ye' we'ikekeia taië? Ye' tö ttè e' pakópaia, e'ma ie'pa kè ulurku' ye' ki mik ipakekeyö tö Cristo kótewā krus mik se' skéie eta. ¹² Erë wëpa tso' a' wökir a ká chöukwa ttè ese wa, jesepa mú e' biöttsaie i' ta!

Ñi dalëritsè

¹³ A yamipa, Skëköl tö se' klö'bak as se' kè seriā ttè dalöiëno dikia. Erë e' kè dör ì sulu wambloie wes s'wák dër sulu ki ikiane es. E' skéie se' ñi kimù, ñi dalëritsè kueki. ¹⁴ Moisés ttè dalöiëno kos e' wöiënewā ttè etkè a, e' tö ichè: “A' malepa dalëritsö wes a' wákpa e' dalër es.”* ¹⁵ A'

* 5:14 Levítico 19.18

e' kkö'nú. A' ñi saukeia suluë, a' ñippökeia taië wes iyiwak sulusi es, e' ta a' wákpa è ñi eura.

Sené Wiköl Batse'r wa

¹⁶ Es ye' tó a' a' ichè tó se' senù Skéköl Wiköl wa. Se' serke es, e' ta ì sulu kiane s'wák dër sulu e' k_i wamblè, ese kè wamblepasö. ¹⁷ Ì kiar s'wák dër sulu e' k_i, ese kè kiar Skéköl Wiköl k_i. Ñies ì kiar Skéköl Wiköl k_i, ese kè kiar s'wák dër suluë e' k_i. S'wák dër suluë ena Skéköl Wiköl e'pa ñi wöklö'uke, e' kuëk_i ì kiar se' k_i wè ese kè or se' a. ¹⁸ Erè Skéköl Wiköl tó se' wëttseke, e' ta se' kè ku'ia ttè dalöiëno dikia.

¹⁹ Wépa tso' iwák dër sulu e' iutök, e' wërwa wöshak. Esepa trër ena e' ia'uke sene sulusi wa. Ýyi sulu ese skà kakuetéwarakitö darërëë. ²⁰ Ie'pa tó ýyi diököl dalöieke. Ie'pa dör alibchökwakpa. Ie'pa ñi saù suluë, ñi wöñatkò ñië, ñippò taië, ukyër ñi k_i. Ie'pa ulurka bet. Ie'pa e' ttsòka imalepa tsata. Ie'pa dör s'blabatsökwakpa. Wépa e' batsöke ie'pa mik, e'pa è ta ie'pa ser buaë. ²¹ Ie'pa kè wöbatsö tó ì kiane ie'pa k_i, ese tso' s'malepa wa. Ie'pa e' ttöke blo' wa, e' kuëk_i ì sulu k_i wamblekerakitö taië. E' sù ýyi skà suluë wambleke ie'pa tó. Ye' tó a' a' ichekene wes ye' tó iyë'bak es tó wépa serke es, esepa kè dòpa ì blúie Skéköl tso' e' a.

²² Erè mik se' serke Skéköl Wiköl wa, eta se' ñi dalërit-söke, se' ttsë'rke buaë, se' serke bèrë, ì qos dalë'ttsekese er bua' wa, se' ñi saù er bua' wa, se' er buaë chò s'malepa a, se' ttò moki, ²³ kè se' e' ttsòka taië, se' e' kkö'nù buaë. Se' serke es, e' ta ttè dalöiëno qos, e' kè dalöseñewá se' wá. ²⁴ Se' wák dër suluë, ñies ì qos suluë wamblak se' éna, ese qos watéttsá se' dör Cristo Jesús icha e'pa tó. E' dör wes se' tó ese qos ttéwá wötëulewá krus mik es.

²⁵ Se' serke Skëköl Wiköl mik, e' kueki se' e' mù as ie' tö se' wëttsù. ²⁶ Kè se' e' ttsökka tajë, kè se' ñi tsiriuk, kè se' ukyënuuk ñi ki.

6

Se' kawöta ñi kïmuk

¹ A yamipa, a' wele anemine ì sulu wamblè a, e' ta a' serke Wiköl Batse'r wa, esepa ké ie' kïmuk er bua' wa as ie' e' kòkane. Erë a' e' kkö'nú dö' ì sulu tö a' erkiowè ta a' armi ì sulu wamblè a wes ie' es. ² A' welepa kawö tköke suluë, e' ta a' ñi kïmú. A' tö iwé es, e' ta a' serke wes Cristo ttè dalöiëno tö ichè es. ³ A' wele e' bikeitsò tö buaë idir imalepa tsata, ñermata kè dör ì, e' ta ie' kitö'uke.

⁴⁻⁵ Is se' ser buaë ö suluë ese wërke se' wöki eköl eköl. E' kueki se' ulitane ké e' sauk tö is se' ser, e' wa se' e' kkö'nú. Se' serke buaë yësyësë, e' ta se' ttsë'rdaë buaë se' wák a. Erë kè se' kàne e' kkö'nuk wes s'malepa serke es.

⁶ Ì buaë kos tso' a' wä ese kakmú wépa tö a' wöbla'weke Skëköl ttè wa esepa a.

⁷ Kè se' e' kitö'uk tö se' a Skëköl wayörmi kè nuí ta'. Ì kuatkésö buaë ö suluë, e' wà wöweranesö. ⁸ Ì sulu kiane s'wák dër suluë e' ki wamblè, ese wamblésö, e' ta e' wà dörane s'ki ta se' weir michoë. Erë ì buaë kiane Skëköl Wiköl ki wè ese wésö, e' ta e' wà dörane s'ki ta sene michoë döraë se' ulà a. ⁹ Ì buaë wekesö kekraë, kè ilo'yeta', e' ta aishkuö ta mik ikéwö de, eta iské döraë se' ulà a. E' kueki kè se' shtrinuk ì buaë uk kekraë. ¹⁰ E' kueki mik se' a ì buaë ormi, eta iüsö sulitane a, bua'iewa s'yamipa erblöke Cristo mik, esepa a.

Pablo e' chéat

¹¹ Ttè bata i' shtök ye' tso' ye' wák ulà wa. A' isaú tö ikite bërie, es a' wä ijchermi tö moki ye' tso' ishtök.

¹² Wépa tö a' keke a' wépa tottola kkuölit tök tsir, e'pa tö iweke es as ie'pa at buaë judiowak malepa ta. Ie'pa tö ichópa tö se' tsatkërke, Cristo kötewá krus mik se' skéie, e' batamik, e'ma judiowak tö ie'pa we'ikera siarë. ¹³ Erë ie'pa wákpa tottola kkuölit tëule, e'pa kè tö Moisés ttè dalöieno e' iutè seraa. Ie'pa tö a' keke a' tottola kkuölit tök tsir e' ttsoká iwákpa a tö ie'pa tö a' ké e' wakyuök wës judiowak es. ¹⁴ Erë ye' i', e' kè e' ttsòpaka ì ulitane ki. Skëképa Jesucristo kötewá krus mik, e' è kikekekayö. E' batamik ì sulu kos tso' ká i' a ese dunewabak ye' a, ñies ese a ye' dunewabak. ¹⁵ S'tottola kkuölit tëule tsir ö kè tëule, e' kè ki Skëköl tkine. Ie' tö se' er mane'wé pa'alí iWiköl wa, e' è kiar ie' ki. ¹⁶ Wépa kos serke wës ttè i' tö ichè es, as esepa a ie' tö sene bèrë mù ena isaù er siarë wa. Esepa dör ie' ala'r chók, esepa dör Israel aleripa chók ie' a.

¹⁷ Ye' weine kos Jesús tté kueki, e' tò tso' ye' wá ye' chkà ki. E' wa ye' tö iwà kkacheke tö ye' dör ie' kanè méso moki. E' kueki i'tami kè yi tö ye' tsiriwariá ttè e' ki.

¹⁸ A yamipa, as Skëképa Jesucristo er buaë chò a' ulitane a. Es e' idir.

Tte Pa'ali Me' Skököl tö Se' a
New Testament and Shorter Old Testament in Bribri (CS:bzd:Bribri)
copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bribri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Bribri

bzd

Costa Rica

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Shorter Old Testament

in Bribri

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective

copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 12 Mar 2019 from source files dated 5 Mar 2019

70b70297-578d-5d61-9b6f-3119201e28ca